

Proba scrisă de limba și literatura română

Sesiunea specială iunie 2004

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de două ore.

Partea I (46 de puncte)

Citește cu atenție textul de mai jos. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele:

„Împăratul a dat de știre, prin crainicii săi, că oricine s-a afla să-i facă, de la casa aceluia și până la curțile împărătești, un pod de aur pardosit cu pietre scumpe și fel de fel de copaci, pe de-o parte și de alta, și în copaci să cânte tot felul de păseri, care nu se mai află pe lumea asta, aceluia îi va da fata; ba cică-i mai dă și jumătate din împărăția lui. Iară cine s-a bizui să vie ca s-o ceară de nevastă și n-a izbuti să facă podul, așa cum ți-am spus, aceluia pe loc îi și taie capul.”

(Ion Creangă, **Povestea porcului**)

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: „împărătești”, „pardosit”, „păseri”, „nevastă”. **4 puncte**
2. Transcrie din text două cuvinte conținând diftongi. **4 puncte**
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „piatră”. **4 puncte**
4. Transcrie din text un pronume reflexiv și un adjectiv pronominal posesiv. **4 puncte**
5. Stabilește valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate: „aceluia pe loc îi și taie capul”. **4 puncte**
6. Alcătuieste un enunț în care substantivul „pasăre” să aibă funcția sintactică de complement indirect. **4 puncte**
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „cine s-a bizui să vie ca s-o ceară de nevastă”. **4 puncte**
8. Transcrie din text propoziția subordonată atributivă. **4 puncte**
9. Alcătuieste o frază care să conțină o propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent verbul „a veni”. **4 puncte**

B. Înțelegerea textului

10. Transcrie din text fragmentul care indică lungimea podului ce urmează să fie făcut. **2 puncte**
11. Precizează ce răsplată îl așteaptă pe acela care va reuși să îndeplinească dorința împăratului. **2 puncte**
12. Explică semnificația din context a adverbului „cică”. **2 puncte**
13. Menționează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține unei opere epice. **2 puncte**
14. Rezumă textul dat mai sus. **4 puncte**

Partea a II-a (10 puncte)

Te numești Ion/ Ioana Panait, locuiești în Huși, pe Bulevardul Muncii, la numărul 73, și ești elev/ elevă în clasa a VIII-a, la Școala Generală „Nicolae Labiș”. Redactează, **pe o pagină distinctă a foii de examen**, o cerere adresată direcțiunii școlii tale, prin care soliciți eliberarea unei adeverințe de elev, pentru înscrierea la **Clubul Sportiv Școlar** din localitate. În cerere, trebuie:

- să respecti convențiile specifice acestui tip de compunere; **4 puncte**
- să redactezi conținutul într-o structură adecvată; **4 puncte**
- să respecti normele de ortografie, de punctuație și de exprimare corectă. **2 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării cererii este 02.06.2004.

Partea a III-a (32 de puncte)

Scrie o compunere de 1-2 pagini, în care să caracterizezi un personaj dintr-o **baladă populară**, studiată la clasă. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea, însoțită de exemple, a patru mijloace/ procedee de portretizare existente în text;
- numirea a patru trăsături ale personajului;
- ilustrarea acestor trăsături ale personajului, pe baza textului ales;
- prezentarea relației dintre personajul principal și alt personaj al baladei populare.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conținut (câte 4 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **16 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziției* - 1 p.; *coerența textului* - 3 p.; *registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 3 p.; *ortografia* - 4 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină sau echivalentul a 25-30 de rânduri scrise.

Limba și literatura română

Barem de corectare și de notare

Partea I (48 de puncte)

Notă! Se acordă același punctaj pentru răspunsurile date în spiritul soluțiilor din barem.

A. Limba română

1. Despărțirea cuvintelor în silabe: „îm-pă-ră-tești”, „par-do-sit”, „pă-seri”, „ne-vas-tă”.
(1 p. + 1 p. + 1p. + 1p.) **4 puncte**
2. Exemple de răspuns: „săi”, „toată”, „aceluia”, „mai” etc.
(2 p. + 2 p.) **4 puncte**
3. Exemple de răspuns: „piatră” – *pietrar, pietricică, pietriș, pietroi, a pietrui, pietruire, pietruit, a împietri, împietrire, împietrit, Pietricica, Piatra-Neamț* etc.
(2 p. + 2 p.) **4 puncte**
4. Pronume reflexiv: „se/s-”, adjectiv pronominal posesiv: „săi”.
(2 p. + 2 p.) **4 puncte**
5. Valoarea morfologică a cuvintelor: „aceluia” – pronume demonstrativ (de depărtare), „și” – adverb de mod (punctajul nu se acordă pentru identificarea primară a funcției sintactice, de tipul: „aceluia” – pronume).
(2 p. + 2 p.) **4 puncte**
6. Exemplu de răspuns: *Discutam despre pasărea aceea.* (corectitudinea enunțului: 2 p.; folosirea corectă a funcției sintactice: 2 p.; punctajul nu se acordă pentru corectitudinea enunțului dacă funcția sintactică nu este selectată în mod corespunzător).
4 puncte
7. „Cine” – subiect; „o” – complement direct (punctajul nu se acordă pentru identificarea primară a funcției sintactice, de tipul: „o” – complement).
(2 p. + 2 p.) **4 puncte**
8. Propoziția subordonată atributivă: „care nu se mai află pe lumea asta”.
4 puncte
9. Exemplu de răspuns : *Cine vrea* ^{1/} vine la film. ^{2/}
4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Transcrierea fragmentului: „de la casa aceluia și până la curțile împărătești”.
2 puncte
11. Se consideră corect răspunsul care indică drept răsplată căsătoria cu fata împăratului și primirea unei jumătăți din împărăție (punctajul se acordă și în situația în care se transcrie fragmentul corespunzător din textul dat; răspuns corect: 2 p.; răspuns parțial corect sau cu greșeli de exprimare, de ortografie, de punctuație: 1 p.).
2 puncte
12. Se consideră corect răspunsul care pune în evidență valoarea nehotărâtă/ de probabilitate a adverbului (răspuns corect: 2 p.; răspuns parțial corect sau cu greșeli de exprimare, de ortografie, de punctuație: 1 p.).
2 puncte
13. Exemple de răspuns: narator, narațiune, personaje, mod de expunere etc.
(1 p. + 1 p.) **2 puncte**
14. Redactarea rezumatului (redactare corectă: 4 p.; redactarea parțial corectă: 2 p.).
4 puncte

Partea a II-a (10 puncte)

1. *Convențiile specifice unei cereri:*
 - formula de adresare inițială („Domnule Director/ director”): 1 p.;
 - semnătura petiționarului, (locul) și data: 1 p.;
 - formula finală de adresare a cererii („Domnului Director/ director al Școlii Generale ... din ...”): 1 p.;
 - dispunerea în pagină: 1 p.
4 puncte
2. *Conținutul și structura cererii:*
 - formula consacrată („Subsemnatul,..., / Subsemnata,...”), numele și prenumele petiționarului: 1 p.;
 - adresa: 1 p.;
 - calitatea petiționarului: 1 p.;
 - precizarea succintă a motivului solicitării, prin utilizarea uneia dintre formulele consacrate („...vă rog să-mi eliberați...”, „...solicit eliberarea...”, „...menționez că...” etc.): 1 p.
4 puncte
3. *Corectitudinea limbii utilizate:*
 - exprimarea concisă și clară: 1 p. (în cazul unei greșeli de lexic, de sintaxă sau de folosire a stilului adecvat: 0 p.);
 - ortografia și punctuația: 1 p. (pentru una sau mai multe greșeli: 0 p.).
2 puncte

Partea a III-a (34 de puncte)

TESTARE NAȚIONALĂ

Proba de limba și literatura română

Barem de corectare și de notare

A. Conținut

1. Precizarea, însoțită de exemple, a celor patru mijloace/ procedee de portretizare: portret fizic și moral; gânduri, fapte, atitudini, comportament; relațiile cu celelalte personaje; limbaj; relația om-natură; antiteza etc. (*precizarea celor patru mijloace/ procedee de portretizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție, în acord cu textul ales: 4 p.; precizarea a trei mijloace/ procedee de portretizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție, în acord cu textul ales: 3 p.; precizarea a două mijloace/ procedee de portretizare, fie distinct, fie pe parcursul compunerii; alegerea potrivită a exemplelor pentru fiecare mijloc/ procedeu luat în discuție, în acord cu textul ales sau menționarea a trei-patru mijloace/ procedee, fără exemplificări: 2 p.; precizarea unui mijloc/ a unui procedeu de portretizare, cu exemplificări sau menționarea a unu-două mijloace/ procedee, fără exemplificări: 1 p.*)

4 puncte

2. Numirea celor patru trăsături ale personajului. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.) **4 puncte**
3. Ilustrarea celor patru trăsături ale personajului, pe baza textului ales: (*alegerea adecvată a exemplelor, în acord cu trăsăturile selectate, explicații logice, nuanțate: 4 p.; exemplificări parțiale, argumentare sumară: 2 p.; exemplificări parțiale, fără argumente: 1 p.*) **4 puncte**

4. Prezentarea relației dintre personajul principal și alt personaj al basmului popular (*alegerea potrivită a exemplelor; prezentarea logică, nuanțată, a relației dintre personaje, în acord cu exemplele alese: 4 p.; prezentare sumară/ incompletă a relației dintre personaje, cu detalii irelevante: 2 p.; încercare de prezentare a relației dintre personaje, dar cu explicații de circumstanță, cu improvizații sau cu tendință evidentă de povestire a faptelor și a întâmplărilor, fără sublinierea particularităților relației etc.: 1 p.*) **4 puncte**

B. Redactare (pentru acordarea punctajului, compunerea trebuie să aibă cel puțin o pagină sau echivalentul a 25-30 de rânduri scrise; nu vor fi depunctate lucrările care depășesc două pagini de text scris)

5. Unitatea compoziției (*introducere – cuprins - încheiere*). **1 punct**
6. Coerența textului (*claritatea enunțului: 1 p.; varietatea lexicului: 1 p.; sintaxa adecvată: 1 p.*) **3 puncte**
7. Registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii. (1 p. + 1 p. + 1 p.) **3 puncte**
8. Ortografia (*0 greșeli: 4 p.; 1 greșeală: 3 p.; 2 greșeli: 2 p.; 3 greșeli: 1 p.; 4 sau mai multe greșeli: 0 p.*) **4 puncte**
9. Punctuația (*0-1 greșeli: 3 p.; 2-3 greșeli: 2 p.; 4-5 greșeli: 1 p.; 6 sau mai multe greșeli: 0 p.*) **3 puncte**
10. Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**

NOTĂ! Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se obține prin împărțirea la 10 a punctajului obținut de candidat.